

Tokaji-hegységi limnokvarcit-limnoopalit kőszköz nyersanyagok előfordulása és petrográfiai jellemzése (Rátka-Mádi és Erdőbénye-Simai limnikus medence)

Szekszárdi Adrienn, V. évf., ELTE TTK

Témavezető(k): **T. Biró Katalin** régész-szakmuzeológus
MNM Régészeti Tár
Szalmány György egyetemi docens
ELTE Közettan-Geokémiai Tanszék

A Tokaji-hegységben található késő-bádeni-szarmata korú Rátka-Mádi és Erdőbénye-Simai limnikus medencék jellegzetes kovaüledékei gyakran szolgálták őskőkori pattintott kőszközök nyersanyagául. Dolgozatom elsődleges célja a térségben fellelhető pattintott kőszközök nyersanyagának jellemzése, és a szerszámkészítés alapjául szolgáló limnokvarcitok és limnoopalitok lelőhelyeinek leszűkítése.

Ehhez két medence földtani és teleptani jellemzését és az archaeometriai jelentőségű limnokvarcit és limnoopalit képződmények petrográfiai leírását végeztem el. A vizsgálatok petrográfiai makroszkópos, illetve vékonycsiszolatos leírások alapján történtek. A nyersanyagminták és a régészeti leletek petrográfiai összehasonlításánál csupán makroszkópos vizsgálatokra volt lehetőség.

A petrográfiai leírás alapján az egyes medencékben található nyersanyagok jól lehatárolható képződési területekre szűkíthetőek. Az archaeológiai mintákkal történt összehasonlítás ennek tükrében szintén sikeresnek bizonyult.

Megállapítható tehát, hogy a pattintott kőszközök nyersanyag-lelőhelyeinek petrográfia jellemzésén alapuló leszűkítése sikeresnek ígérkezik. A teljes bizonyossághoz és a régészeti minták nyersanyag-lelőhelyeinek pontosításához azonban további petrográfiai mikroszkópos, valamint kémiai vizsgálatokra lenne szükség az archaeológiai mintákból is, melyet a jövőben tervezem elvégezni.